

Централна кооперативна банка АД Скопје

Врз основа на Одлуката на Народна банка на Република Македонија за објавување извештаи и податоци од страна на Банката („Сл. весник на РМ“, 134/2007) и Политиката за обелоденување, Централна кооперативна банка АД Скопје објавува:

ИЗВЕШТАИ И ПОДАТОЦИ НА

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД СКОПЈЕ

со состојба 31.12.2024 година
објавени на 29.5.2025 година

1. ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАТА

Назив и седиште	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД СКОПЈЕ ул. 1732 бр. 2 Скопје – Центар
ЕМБ	4640063
Организациска структура	Организациона шема
Број на вработени на 31.12.2024 год.	225
Преглед на финансиски активности кои може да ги врши, согласно со дозволата за основање и работење издадена од гувернерот на НБРМ	<ul style="list-style-type: none">▪ Прибирање депозити и други повратни извори на средства;▪ кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање комерцијални трансакции;▪ кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање комерцијални трансакции;▪ издавање и администрирање платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меница);▪ финансиски лизинг;▪ менувачки работи;▪ платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;▪ издавање платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;▪ најмување сефови, остава и депо;▪ тргување со инструменти на пазарот на пари;▪ тргување со хартии од вредност;▪ управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување клиенти;▪ чување хартии од вредност за клиенти;▪ советување правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или со други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;▪ продажба на полиси за осигурување;▪ посредување во склучување договори за кредити и заеми;▪ обработка и анализа на информации за кредитната способност на правни лица;▪ економско-финансиски консалтинг, и▪ брз трансфер на пари.

<p>Преглед на финансиски активности кои ги врши во моментот</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Прибирање депозити и други повратни извори на средства; ▪ кредитирање во земјата и финансирање комерцијални трансакции; ▪ издавање и администрирање платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меница); ▪ најмување сефови, остава и депо; ▪ финансиски лизинг; ▪ менувачки работи; ▪ платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи; ▪ издавање платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување; ▪ обработка и анализа на информации за кредитната способност на правни лица; ▪ економско-финансиски консалтинг и, ▪ брз трансфер на пари.
<p>Преглед на финансиски активности за кои, од страна на гувернерот на НБРМ, е изречена забрана или ограничување за нивно вршење, односно е повлечена согласноста</p>	<p style="text-align: center;">НЕМА</p>

1.1. ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАРСКАТА ГРУПА

<p>Назив, седиште и претежна дејност на матичното лице, како и на секој член на банкарската група</p>	<p>Матично лице „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА“ АД СОФИЈА Бул. „Цариградско шосе“ бр.87, Софија, Р Бугарија Банкарство и финансии Член на Банкарската група ЦКБ АСЕТС МЕНАЏМЕНТ ЕАД Софија Бул. „Цариградско шосе“ бр. 87, Софија, Р Бугарија Управување со фондови</p>
<p>Организациска структура на 31.12.2024 година</p>	<p>Структура на членките на Банкарската група</p> <p>ЦКБ АД Софија</p> <p>ЦКБ Асетс менаџмент ЕАД Софија</p>
<p>Учество на Банката во вкупниот број акции во секој член на банкарската група</p>	<p>Централна кооперативна банка АД Скопје не поседува акции, ниту акции со право на глас во ниту една од членките на банкарската група.</p>

1.2 ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАТА КОЈА Е ПРЕДМЕТ НА КОНСОЛИДИРАНА СУПЕРВИЗИЈА

Учество на матичното лице во вкупниот број акции на секој член на банкарската група	Централна кооперативна банка АД Скопје не е матично лице на банкарска група.
Учество на матичното лице во акциите со право на глас на секој член на банкарската група	Централна кооперативна банка АД Скопје не е матично лице на банкарска група.

2. ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИОНЕРСКА СТРУКТУРА НА БАНКАТА

2.1. АКЦИОНЕРИ СО КВАЛИФИКУВАНО УЧЕСТВО - ПРАВНИ ЛИЦА

Назив	Централна кооперативна банка АД Софија	
Седиште	Бул. „Цариградско шосе“ бр. 87, Софија, Р Бугарија	
Правна форма	Акционерско друштво	
Претежна дејност	Банкарство и финансии	
Процент на учество во вкупниот број на акции во Банката	Име на акционерот	% Вкупно
	Централна кооперативна банка АД Софија	87.35%
	ЦКБ Груп ЕАД Софија	4.48%
	Вкупно:	91.83%
Процент на учество во вкупниот број издадени акции со право на глас во Банката	Име на акционерот	Право на глас
	Централна кооперативна банка АД Софија	87.35%
	ЦКБ Груп ЕАД Софија	4.48%
	Вкупно:	91.83%

2.2 АКЦИОНЕРИ КОИ НЕМААТ КВАЛИФИКУВАНО УЧЕСТВО

Вкупен број	356
Вкупно учество во вкупниот број на акции	8.17%
Вкупно учество во вкупниот број на издадени акции со право на глас во Банката	8.17%

3. ПОДАТОЦИ ЗА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА И ЗА АДЕКВАТНОСТА НА КАПИТАЛОТ НА БАНКАТА (во илјади денари)

Износ на почетен капитал кој е запишан во Централен регистар	1,397,967 илјади денари	
Број на акции од секој род и класа, како и номинален износ на акциите	Состојба 31.12.2024 година	
	Број на акции	
	вкупен број на акции	553.087 обични
	акции со право на глас	553.087
	приоритетни кумулативни акции	-
	Номиналната вредност на една акција изнесува	€ 41,21.
Вкупен износ на сопствените средства со состојба на 31.12.2024 година	1,485,221 илјади денари	
Адекватност на капиталот со состојба на 31.12.2024 година	17.13%	
Износ на компонентите на редовен основен капитал и додатен основен капитал, како и на основниот капитал на Банката, утврден согласно со Одлуката за Методологијата за утврдување адекватноста на капиталот (во илјади денари)	Опис	Износ
	Сопствени средства	1,485,221
	Основен капитал	1,348,625
	Редовен основен капитал (ПОК)	1,348,625
	Позиции во ПОК	1,361,791
	Капитални инструменти од ПОК	1,397,967
	Премија од капиталните инструменти од ПОК	524
	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	174,528
	Задржана нераспоредена добивка -	
	(-) Акумулирана загуба од претходни години	(214,912)
	Тековна добивка или добивка на крајот на годината -	
	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	996
	(-) Одбитни ставки од ПОК	(13,166)
	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба -	
	(-) Нематеријални средства	(13,166)
	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на Банката -	
	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ПОК -	
(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ПОК -		
(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ПОК -		
(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ПОК -		
(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ПОК за		

	<p>кои Банката има договорна обврска да ги купи -</p> <p>(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката -</p> <p>(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување -</p> <p>(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои Банката има значајно вложување -</p> <p>(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК -</p> <p>(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции -</p>
	<p>(-) Трошоци за данок -</p> <p>(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва -</p> <p>Регулаторни усогласувања на РОК -</p> <p>(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација -</p> <p>(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови -</p> <p>(-) Добивки или (+) загуби од обврски на Банката коишто се мерат по објективна вредност -</p> <p>(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност -</p> <p>Позиции како резултат на консолидација Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа -</p> <p>Останато -</p> <p>Други позиции од РОК -</p> <p>Додатен основен капитал (ДОК) -</p> <p>Позиции во ДОК -</p> <p>Капитални инструменти од ДОК -</p> <p>Премија од капиталните инструменти од ДОК -</p> <p>(-) Одбитни ставки од ДОК -</p> <p>(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК -</p>

- (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК -
- (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК -
- (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК -
- (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои Банката има договорна обврска да ги купи -
- (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката -
- (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување -
- (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои Банката има значајно вложување -
- (-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК -
- (-) Трошоци за данок Регулаторни усогласувања на ДОК -
- (-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација -
- (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови -
- (-) Добивки или (+) загуби од обврски на Банката коишто се мерат по објективна вредност -
- (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат -

	по објективна вредност Позиции како резултат на консолидација - (+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа - Останато - Други позиции од ДОК -	
Износ на компонентите на дополнителниот капитал и нивниот износ кој, согласно со Методологијата за утврдување адекватност на капитал, може да биде дел од сопствените средства на Банката (во илјади денари)	Опис	Износ
	Дополнителен капитал (ДК) Позиции во ДК Капитални инструменти од ДК - Субординирани кредити - Премија од капитални инструменти од ДК - (-) Одбитни ставки од ДК - () Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК - (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК - (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК - (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК - (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои Банката има договорна обврска да ги купи - (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката - (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување - (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои Банката има значајно вложување - Регулаторни усогласувања на ДК (-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	136,596 136,596 136,596

	<p>(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови</p> <p>(-) Добивки или (+) загуби од обврски на Банката коишто се мерат по објективна вредност</p> <p>(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност</p> <p>Позиции како резултат на консолидација</p> <p>Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа Останато</p> <p>Други позиции од ДК</p>								
<p>Вид на одбитните ставки од основниот капитал и дополнителниот капитал и нивниот износ (во илјади денари)</p>	<p>Одбитни ставки од основен капитал и дополнителен капитал</p> <table border="0"> <tr> <td>ОДБИТНИ СТАВКИ</td> <td>(13,166)</td> </tr> <tr> <td>Основен капитал по одбитни ставки</td> <td>1,348,625</td> </tr> <tr> <td>Дополнителен капитал по одбитни ставки</td> <td>136,596</td> </tr> </table>	ОДБИТНИ СТАВКИ	(13,166)	Основен капитал по одбитни ставки	1,348,625	Дополнителен капитал по одбитни ставки	136,596		
ОДБИТНИ СТАВКИ	(13,166)								
Основен капитал по одбитни ставки	1,348,625								
Дополнителен капитал по одбитни ставки	136,596								
<p>Висина на капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик (Извештај за адекватност)</p>	<table border="0"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Опис</th> <th style="text-align: right;">во илјади денари</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик за билансните ставки</td> <td style="text-align: right;">579,522</td> </tr> <tr> <td>Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик за вонбилансните ставки</td> <td style="text-align: right;">10,314</td> </tr> <tr> <td>Вкупниот капитал потребен за покривање на кредитниот ризик</td> <td style="text-align: right;">589,836</td> </tr> </tbody> </table>	Опис	во илјади денари	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик за билансните ставки	579,522	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик за вонбилансните ставки	10,314	Вкупниот капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	589,836
Опис	во илјади денари								
Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик за билансните ставки	579,522								
Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик за вонбилансните ставки	10,314								
Вкупниот капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	589,836								

покривање на валутниот ризик (Извештај за адекватност)	37,412 илјади денари			
Висина на капиталот потребен за покривање на пазарниот ризик (Извештај за адекватност)	/			
Висина на капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цената на стоките (Извештај за адекватност)	/			
Висина на капиталот потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност (Извештај за адекватност)	/			
Висина на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик (Извештај за адекватност)	66,291 илјади денари			
Износ на редовниот основен капитал и додатен основен капитал, како и основниот капитал на Банката (во илјади денари)	Редовен основен капитал (РОК)	1,348,625		
	Додатен основен капитал (ДОК)	136,596	-	
	Дополнителен капитал (ДК)			
Стапка на задолженост согласно со Одлуката за методологија за управување со ризикот за вкупни билансни и вонбилансни задолжености побарувања	Опис	31.12.2024		
	Вкупна билансна изложеност која се користи при пресметка на стапката на задолженост	13,062,745		
	Вкупна вонбилансна изложеност која се користи при пресметка на стапката на задолженост	175,915		
	Износ на вкупни билансни побарувања	13,112,554	13,238,660	
	Износ на вонбилансни побарувања		1,348,625	
	Износ на вкупни задолжености		10.58%	
	Износ на вонбилансни задолжености	740,495	Просечна стапка на задолженост (за II полугодие од 2024)	
		10.53%		

Разлики помеѓу вкупни

Разликата помеѓу билансите побарувања со 31.12.2024 година се

Износ на вкупни билансни и вонбилансни побарувања	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="453 8 798 224">Износ на вкупни билансни побарувања</td> <td data-bbox="798 8 1514 224" style="text-align: right;">13,112,554</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 224 798 336">Износ на вкупни вонбилансни побарувања</td> <td data-bbox="798 224 1514 336" style="text-align: right;">740,495</td> </tr> </table>	Износ на вкупни билансни побарувања	13,112,554	Износ на вкупни вонбилансни побарувања	740,495
Износ на вкупни билансни побарувања	13,112,554				
Износ на вкупни вонбилансни побарувања	740,495				
Разлики помеѓу вкупни билансни и вонбилансни побарувања согласно со последните финансиски извештаи и вкупната билансна и вонбилансна изложеност која се користи за пресметка на стапката на задолженост	<p>Разликата помеѓу билансите побарувања со 31.12.2024 година се јавува како резултат на неприкажана акумулирана амортизација и нетирање на одбитните ставки од основниот капитал во вкупната билансна изложеност во Извештајот за стапка на задолженост. Износот на вкупни вонбилансни изложености е значително помал бидејќи во Извештајот за стапка на задолженост истите се прикажуваат пондерирани согласно со факторите на конверзија доделени за одделните вонбилансни изложености кои се наведени во Одлуката за методологијата за управување со ризикот на задолженост.</p>				

4. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИТЕ (во илјади денари)

Стратегии и процеси на управување со секој поединечен ризик	<p>Банката, согласно со Одлуката за методологијата за управување со ризиците („Службен весник на РСМ“ бр. 113/2019,69/20,314/20) во рамките на своето работење има воспоставено систем за управување со ризици на кои е изложена согласно со својата големина, природата и сложеноста на финансиските активности кои таа ги извршува. Во рамките на воспоставената Стратегија за управување со ризици, Банката врши управување со ризиците врз основа на јасно поставената организациска структура, информативниот систем и системот за внатрешна контрола и ревизија.</p>
Структура на организацијата на управување со ризиците	<p>Согласно со организациската структура во Банката, во рамките на системот за управување со ризиците, прецизно и јасно се дефинирани: права, одговорности, обврски и привилегии на вработените поставени во три хиерархиски нивоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стратешко ниво, коешто ги опфаќа надлежностите и одговорностите на Надзорниот одбор, Управниот одбор и на Одборот за управување со ризици, во функција на управување со ризиците; - макро ниво, коешто ги опфаќа оперативните активности во управувањето со ризиците во рамките на Дирекцијата за ризици и Службата за контрола на усогласеноста на работењето со прописите, и - микро ниво, коешто ги опфаќа активностите во управувањето со ризиците коишто се извршуваат од страна на останатите деловни единици на Банката.

<p>Структура на системот за мерење на ризикот и на системот за внатрешно известување</p>	<p>Системот за внатрешно известување се темели на барањата и на одредбите од Законот за банки и на интерните политики и процедури на Банката. Извештаите коишто се подготвуваат во рамките на системот за внатрешно известување се доставуваат и се презентираат до Надзорниот одбор, Управниот одбор и до Одборот за управување со ризици со динамика приспособена на потребите на внатрешното известување.</p>
<p>Политики за заштита и намалување на ризикот, следење на ефикасноста на извршување на политиките</p>	<p>Со цел идентификување, минимизирање и заштита на ризикот, Банката ги има воспоставено следните политики за управување со ризиците:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Политика за управување со кредитен ризик, - Политика за утврдување интерен капитал, - Политика за управување со оперативен ризик, - Политика за управување со стратемски ризик, - Политика за управување со репутациски ризик, - Политика за управување со правен ризик, - Политика за управување со пазарен ризик, - Политика за управување со ликвидносен ризик, - Политика за управување со валутен ризик, - Политика за управување со ризик кој произлегува од промена на каматните стапки, - Политика за управување со ризик на земја, - Политика за користење услуги од надворешни лица, - Политика за утврдување на поврзаните лица и за лимитите на изложеност. <p>Во секоја од горенаведените политики се дефинирани одделните видови ризици, начинот на нивното идентификување, квантифицирање и контрола, како и мерките и активностите за нивното одржување на прифатливо ниво, како и за нивно минимизирање. Секоја од горенаведените политики е предмет на ревидирање во зависност од внатрешните и од надворешните услови под кои работи Банката, согласно со Одлуката за методологијата за управување со ризици.</p>

**Опис на
Методологијата за
вршење исправка
на вредноста и за
издвојување
посебна резерва**

Методологијата за утврдување исправка на вредност и на посебна резерва го пропишува начинот на утврдување на износот на исправката на вредност и посебната резерва, во согласност со Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18,76/20,116/20) и Политиката за управување со кредитен ризик на Банката. Истата започна да се применува од 1.7.2019 година.

Целта на оваа методологија е да го дефинира начинот на идентификување на кредитниот ризик, неговото мерење, следење и контрола на истиот, поточно класификација на активните билансни и вонбилансни ставки на Банката според утврдениот степен на ризик, како и начинот на утврдување на висината и износот на настанатото оштетување;

- исправка на вредноста и издвоената посебна резерва.

Согласно со оваа методологија, Банката месечно утврдува исправка на вредноста и посебна резерва за кредитните изложености врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба на поединечна и на групна основа. Кај поединечните кредитни изложености исправката се утврдува врз основа на видот на кредитобарателот, неговата финансиска позиција, изворите за плаќање и надоместливата вредност на обезбедувањето. Резервациите за загуби поради оштетување се мерат и се утврдуваат како разлика меѓу сметководствената вредност на кредитот и неговиот проценет надоместлив износ, што, всушност, ја претставува сегашната вредност на очекуваните готовински текови, која се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови врз основа на тие побарувања со употреба на ефективната каматна стапка утврдена врз основа на договорните услови.

Очекуваната кредитна загуба на групна основа (EL) за кредитните изложености кои се дел од портфолиото на кредити се утврдува како производ на стапката на веројатност за ненаплата (PD), стапка на загуба заради ненаплата (LGD) и износот на кредитната изложеност. Портфолиото на кредити опфаќа кредитни изложености на физички лица кои во моментот на нивното одобрување се пониски од 15.000.000,00 денари, кој износ претставува значајна кредитна изложеност. Кредитните изложености според нивните заеднички карактеристики, се поделени на четири групи, и тоа: кредитни картички, овдрафти, хипотекарни и потрошувачки кредити. Банката пресметува очекувана кредитна загуба на групна основа само на редовните кредитни изложености кои имаат заеднички карактеристики, и за секое потпортфолио е креиран одделен модел со коефициентите специфични за него како одраз на статистичка врска меѓу стандардна стапка на портфолиото и макроекономските варијабли. Моделот за пресметка на очекувана кредитна загуба е опишан во Методологијата за утврдување исправка на вредност и на посебна резерва.

Кредитен ризик	<p>Мерењето на кредитниот ризик е засновано на Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик донесена од НБРМ („Сл. весник на РМ“ бр.149/201876/20,116/20), како и согласно со интерните акти на Банката кои го третираат овој ризик, според која кредитниот ризик е ризик од загуба за Банката, поради неможноста нејзиниот клиент да ги измирува своите обврски кон неа во договорениот износ и/или во договорените рокови.</p> <p>Изложеноста на кредитен ризик се класифицира во 5 категории на ризик од А до Д, земајќи ги предвид кредитната способност на клиентот и уредноста во измирувањето на обврските. Оценката на промената на кредитната способност се врши најмалку еднаш во шест месеци, со исклучок на клиентите физички лица, каде промената на кредитната способност се оценува најмалку при промена на договорните услови.</p>
Ризик од промена на каматните стапки	<p>Ризикот од промена на каматни стапки согласно со Одлуката за управување со ризик од промена на каматни стапки во портфолиото на банкарски активности („Сл. весник“ бр. 163/2008 и 144/2009), како и интерните акти на Банката кои го третираат овој ризик, се следи и се квантифицира на ниво на Банка и на ниво на одделни каматночувствителни сегменти. За утврдување и мерење на овој ризик се користат извештаите за каматносна актива и пасива, извештаите за просечни активни и пасивни каматни стапки, како и извештаите за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности со фиксна, променлива и приспособлива каматна стапка. Во рамките на мерењето на ризикот од промена на каматните стапки се идентификуваат ефектите од промената на каматните стапки врз каматно чувствителните билансни позиции на Банката, се следи воспоставениот регулаторен лимит, како и интерно воспоставените лимити и на месечно ниво се утврдуваат каматна маргина и каматна разлика, како показатели за правилно управување со овој ризик.</p>
Ликвидносен ризик	<p>Мерењето на ликвидносниот ризик се врши преку следење на рочната структура на билансните ставки и преку следење на промените на ликвидносните показатели. Со утврдувањето на нивото на ликвидносен ризик се одредуваат: функционалната, ликвидносната, рочната и валутната структура на средствата и изворите, така што со следењето на промените во нивото на ликвидносниот ризик се утврдуваат очекуваните и остварените приливи и одливи на средства. За следење на ликвидносниот ризик се користат извештаите за рочната структура на активата и на пасивата на Банката, показателите за ликвидност, односот на ликвидна актива и вкупна актива, односот на ликвидната актива и вкупните депозити, односот на вкупните кредити и вкупните депозити, покриеноста на депозити на домаќинствата со ликвидната актива и други индикатори за негово идентификување и квантифицирање.</p>
Валутен ризик	<p>Изложеноста на валутен ризик се мери, идентификува, следи и контролира преку промената на меѓувалутните курсеви и промената на вредноста на денарот во однос на другите странски валути, како и можноста другата договорна страна навремено да ги изврши своите обврски. За мерење и квантифицирање на валутниот ризик се користат извештаите за отворена девизна позиција, преку следење на промените во односот на отворена девизна позиција во одделна валута со сопствените средства и односот на агрегатната девизна позиција со сопствените средства на Банката.</p>

Износ на изложеност на кредитен ризик, пред и по извршена исправка на вредноста / посебна резерва	<p align="center">Состојба на 31.12.2024 во илјади денари</p> <p>Кредитна изложеност 12,176,439</p> <p><u>Вкупна исправка на вредност</u> (37,309)</p> <p>Нето-кредитна изложеност 12,139,130</p> <p>(Посебната резерва за вонбилансната изложеност изнесува 668 илјади денари)</p>																																				
Просечна изложеност на кредитен ризик за периодот за кој се објавува и изложеноста по одделни категории на ризик со 31.12.2024	<p>Коефициентот на ризичност со состојба 31.12.2024 г. изнесува 0,31%.</p> <table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th align="left">Категорија на ризик</th> <th align="right">Износ:</th> <th align="right">Структура:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>категорија на ризик А</td> <td align="right">12,061,049</td> <td align="right">99.05%</td> </tr> <tr> <td>категорија на ризик Б</td> <td align="right">78,304</td> <td align="right">0.64%</td> </tr> <tr> <td>категорија на ризик В</td> <td align="right">7,117</td> <td align="right">0.06%</td> </tr> <tr> <td>категорија на ризик Г</td> <td align="right">3,374</td> <td align="right">0.03%</td> </tr> <tr> <td>категорија на ризик Д</td> <td align="right">26,595</td> <td align="right">0.22%</td> </tr> <tr> <td>Вкупна бруто-кредитна изложеност:</td> <td align="right">12,176,439</td> <td align="right">100.00%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th align="left">Категорија на ризик</th> <th align="right">Износ:</th> <th align="right">Структура:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><u>категорија на ризик група 1</u></td> <td align="right">12,061,049</td> <td align="right">99.05%</td> </tr> <tr> <td><u>категорија на ризик група 2</u></td> <td align="right">80,558</td> <td align="right">0.66%</td> </tr> <tr> <td><u>категорија на ризик група 3</u></td> <td align="right">34,832</td> <td align="right">0.29%</td> </tr> <tr> <td>Вкупна бруто-кредитна изложеност:</td> <td align="right">12,176,439</td> <td align="right">100.00%</td> </tr> </tbody> </table>	Категорија на ризик	Износ:	Структура:	категорија на ризик А	12,061,049	99.05%	категорија на ризик Б	78,304	0.64%	категорија на ризик В	7,117	0.06%	категорија на ризик Г	3,374	0.03%	категорија на ризик Д	26,595	0.22%	Вкупна бруто-кредитна изложеност:	12,176,439	100.00%	Категорија на ризик	Износ:	Структура:	<u>категорија на ризик група 1</u>	12,061,049	99.05%	<u>категорија на ризик група 2</u>	80,558	0.66%	<u>категорија на ризик група 3</u>	34,832	0.29%	Вкупна бруто-кредитна изложеност:	12,176,439	100.00%
Категорија на ризик	Износ:	Структура:																																			
категорија на ризик А	12,061,049	99.05%																																			
категорија на ризик Б	78,304	0.64%																																			
категорија на ризик В	7,117	0.06%																																			
категорија на ризик Г	3,374	0.03%																																			
категорија на ризик Д	26,595	0.22%																																			
Вкупна бруто-кредитна изложеност:	12,176,439	100.00%																																			
Категорија на ризик	Износ:	Структура:																																			
<u>категорија на ризик група 1</u>	12,061,049	99.05%																																			
<u>категорија на ризик група 2</u>	80,558	0.66%																																			
<u>категорија на ризик група 3</u>	34,832	0.29%																																			
Вкупна бруто-кредитна изложеност:	12,176,439	100.00%																																			
Износ на достасани кредити	<p>6,519 илјади денари</p>																																				
Износ на изложеностите на кредитен ризик, за кои е извршена исправка на вредноста, односно е издвоена посебна резерва	<p>Сметководствена вредност на изложености за кои е извршена исправка на вредност:</p> <p align="right">7,685,795 илјади денари</p>																																				
Географска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик - РС Македонија, земјите-членки на ЕУ, останатите земји во Европа, земјите-членки на ОЕЦД (со исклучок на земјите од Европа), останати земји	<table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th align="left">Географска дистрибуција</th> <th align="right">Во 000 МКД</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>РС Македонија</td> <td align="right">11,938,224</td> </tr> <tr> <td>Земји-членки на ЕУ</td> <td align="right">130,695</td> </tr> <tr> <td>Европа (останато) - Земји-членки на ОЕЦД (без европските членки на ОЕЦД)</td> <td align="right">70,211</td> </tr> <tr> <td><u>Останато</u></td> <td align="right"><u>70,211</u></td> </tr> <tr> <td>Вкупно</td> <td align="right">12,139,130</td> </tr> </tbody> </table>	Географска дистрибуција	Во 000 МКД	РС Македонија	11,938,224	Земји-членки на ЕУ	130,695	Европа (останато) - Земји-членки на ОЕЦД (без европските членки на ОЕЦД)	70,211	<u>Останато</u>	<u>70,211</u>	Вкупно	12,139,130																								
Географска дистрибуција	Во 000 МКД																																				
РС Македонија	11,938,224																																				
Земји-членки на ЕУ	130,695																																				
Европа (останато) - Земји-членки на ОЕЦД (без европските членки на ОЕЦД)	70,211																																				
<u>Останато</u>	<u>70,211</u>																																				
Вкупно	12,139,130																																				

Секторска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик (илјади денари)	Сектор кредитна изложеност	
	Банки	1,122,101
Други финансиски институции	227,978	
Нефинансиски институции	940,608	
Домаќинства	7,172,444	
Држава	2,675,381	
Нерезиденти	618	
Вкупно	12,139,130	
Резидуална договорна рочна структура на изложеноста на кредитен ризик на бруто-износ	во илјади денари	
	Со рок на достасување до една година:	4,500,614
	Со рок на достасување над една година:	6,706,526
Вкупно (без вонбилансни ставки)	11,207,140	
Структура по одделни дејности (илјади денари)	тековна година 2024	
	ДЕЈНОСТИ	во илјади денари
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	2,675,381	22.04%
Финансиски дејности и дејности на осигурување	1,350,079	11.12%
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	401,313	3.31%
Градежништво	110,473	0.91%
Транспорт и складирање	73,294	0.60%
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	72,414	0.60%
Информации и комуникации	36,657	0.30%
Прехранбена индустрија	38,627	0.32%
Стручни, научни и технички дејности	34,644	0.29%
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	42,984	0.35%
Останата преработувачка индустрија	21,640	0.18%
Образование	4,036	0.03%
Снабдување со вода, отстранување отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	8,997	0.07%
Земјоделство, шумарство и риболов	12,580	0.10%
Административни и помошни услужни дејности	13,472	0.11%
Дејности на здравствена и социјална заштита	32,126	0.26%
Други услужни дејности	10,769	0.09%
Производство на метали, машини, алати и опрема	5,835	0.05%
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	6,769	0.06%
Дејности во врска со недвижен имот	5,164	0.04%
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	4,801	0.04%
Уметност, забава и рекреација	4,009	0.03%
Рударство и вадење камен	4	0.00%
Нерезиденти	618	0.01%
Физички лица	7,172,444	59.09%
Вкупно	12,139,130	100%

Податоци за најголемата изложеност кон одделна дејност	Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	
		Износ
	Вкупна изложеност	2,675,381
	Достасани кредити	-
	Износ на изложеност за која е извршена исправка на вредност	1030
	Издвоена резервација	(5)
Износ на реструктурирани побарувања		1,073
Движење на исправката на вредност, односно издвоената посебна резерва во текот на периодот со состојба на 31.12.2024 г. (илјади денари)	Состојба на 31.12.2023 година	43,919
	Зголемување	41,284
	(Намалување)	(35,815)
	(Отпишани побарувања)	(12,076)
	Пренос на исправката на вредност од нефункционалните камати	-
	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-
	Ефект од курсни разлики	(3)
	Ефект од примена на нова методологија	-
	Состојба на 31.12.2024 година	37.309

4.15 Податоци за структурата и портфолиото за тргување

<p>Портфолио за тргување по одделни видови финансиски инструменти, како и за политики кои ги применува за распределување одредена позиција во портфолиото за тргување или во портфолиото на</p>	<p>Согласно со Стратегијата на Банката за инвестирање во хартии од вредност и Политиката на Банката за управување со ликвидносен ризик, Банката инвестира во безризични пласмани: благајнички записи, државни записи, државни обврзници.</p>
--	--

банкарски активности	
----------------------	--

4.16 Основни податоци за пристапот за пресметка на оперативниот ризик

<p>Основни податоци за пристапот кој го користи за пресметка на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик</p>	<p>Банката го применува пристапот на базичен индикатор (The Basic Indicator Approach), односно го утврдува потребниот капитал за покривање на оперативниот ризик како тригодишен просек на производот помеѓу бруто-приходот и фиксниот процент α (алфа), односно:</p> $K_{БИ} = [\sum(BP_{1...n} \times \alpha)] / n$ <p>при што</p> <p>$K_{БИ}$ - капитал потребен за покривање на оперативниот ризик утврден согласно со пристапот на базичен индикатор, BP - годишен бруто-приход, n - број на години од претходните три години во кои е остварен позитивен бруто-приход, α - 15% - утврден од страна од Базелскиот комитет.</p>
--	--

4.17. Податоци за капиталните вложувања на Банката

<p>Краток опис на Стратегијата на Банката за стекнување капитални делови на други правни лица на 31.12.2024</p>	<p>Во својата стратегија, Банката не предвидува стекнување капитални делови на други правни лица.</p>
<p>Краток опис на Политиката на Банката за сметководствено вреднување на капиталните вложувања на 31.12.2024</p>	<p>Банката има вложувања во сопственички инструменти издадени од одредени специфични институции (КИБС, ЦДХВ), за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции. Согласно со Одлуката за методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиски извештаи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/17) набавната вредност на овие сопственички инструменти ја одразува нивната објективна вредност. Банката ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.</p>

<p>Износ на капиталните вложувања и нивната класификација според видот, т.е. дали се работи за вложувања во сопственички хартии од вредност за кои постои активен пазар или за вложувања во сопственички хартии од вредност за кои не постои активен пазар</p>	<p>23,752 илјади денари се класифицирани во некотирани сопственички инструменти за кои не постои активен пазар.</p>												
<p>Секторска структура на капиталните вложувања (капитални вложувања во банки, други финансиски институции, нефинансиски институции, нерезиденти на 31.12.2024</p>	<p>Секторска структура на капиталните вложувања на 31.12.2024</p> <table border="1" data-bbox="531 607 1513 931"> <thead> <tr> <th>Сектор</th> <th>Во илјади денари</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Банки</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Други финансиски институции</td> <td>23,752</td> </tr> <tr> <td>Нефинансиски институции</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Нерезиденти</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Вкупно:</td> <td>23,752</td> </tr> </tbody> </table>	Сектор	Во илјади денари	Банки	-	Други финансиски институции	23,752	Нефинансиски институции	-	Нерезиденти	-	Вкупно:	23,752
Сектор	Во илјади денари												
Банки	-												
Други финансиски институции	23,752												
Нефинансиски институции	-												
Нерезиденти	-												
Вкупно:	23,752												
<p>Кумулативен износ на реализирани добивки/загуби кои произлегуваат од отуѓувањето на вложувањата во текот на периодот на 31.12.2024</p>	<p>НЕМА</p>												
<p>Вкупен износ на нереализирани добивки (загуби) од капиталните вложувања на 31.12.2024</p>	<p>НЕМА</p>												